

Proloog

Verslagen staart Matteo naar een juichende mensenmassa op tv. Hij kan nauwelijks geloven dat de nieuwe politieke partij Nederlands Nieuwe Volkspartij (NNV) de verkiezingen heeft gewonnen. Op spectaculaire wijze verwerft de NNV een meerderheid in de Tweede Kamer. De succesvolle lijsttrekker claimt in een tweet direct het minister-presidentschap.

@President-to-be 

Het volk heeft voor de NNV gekozen! Voor meer soevereiniteit. Nederland staat de grootste koerswijziging sinds de Tweede Wereldoorlog te wachten. Om te beginnen gaat de relatie met de Europese Unie op de schop.

#PowertothePeople #Nexit

Matteo moet toegeven dat de NNV de verkiezingscampagne slim in elkaar heeft gestoken. Niet via grote tv-optredens, maar via sociale media. Daar moeten toch veel geld en een paar slimmeriken achter zitten. De AIVD heeft recentelijk haar zorgen uitgesproken over buitenlandse inmenging in de Nederlandse verkiezingen. Zou de NNV daarbij betrokken zijn geweest? Dat zou pas echt impact hebben op het vertrouwen in de democratie. Hij is er niet gerust op.

Matteo Vazel is vijf jaar directeur van het Rijkswaterinstituut, verantwoordelijk om Nederland te beschermen

tegen heftige klimaatscenario's. Samenwerking op Europees niveau is noodzakelijk tegen de overstromingsrisico's van de Rijn en de Maas. Wat zou die tweet van de minister-president betekenen voor de toekomstige samenwerking? De provocerende houding van de NNV-lijsttrekker staat haaks op de diplomatieke stijl die Matteo succesvol heeft gemaakt. In de verkiezingscampagne is de NNV flink van leer getrokken tegen alles wat klimaat is. En nu moet hij deze klimaatsceptici overtuigen van de risico's voor Nederland. Matteo siddert bij de gedachte dat hij tegen waanbeelden moet vechten en dat Nederland onder zijn leiding mogelijk onderwater komt te staan.

1

Langzaam snijdt de Tesla door de sneeuwstorm. Matteo tuurt naar de remlichten van zijn voorganger, zijn handen stevig aan het stuur. Hij is alert op onverwachte bewegingen van auto's voor en naast hem. Nog zeventien kilometer te gaan en een batterij actieradius van achtenvijftig kilometer. Dat de batterij harder leegloopt dan de kilometers die ze rijden is logisch. In gedachten analyseert Matteo de situatie. Het is twee graden onder nul, file, sneeuw, berg opwaarts, drie personen met bagage, dat zal het algoritme toch niet helemaal goed inschatten, denkt Matteo. Een piep-sigitaal verstoort zijn gedachten. Hij leest op het display 'low energy mode inschakelen om bestemming te halen'.

'Wat is dat?' vraagt zijn vrouw Chloé ongerust.

'Een veiligheidsmelding om al het onnodige energieverbruik uit te schakelen,' zegt Matteo en bevestigt het advies via de display.

'Eh, de verwarming gaat nu dus uit, jassen aan zou ik zeggen,' grapt Tom, zijn beste vriend vanaf de achterbank. De drie zijn onderweg naar het Franse bergdorpje l'Alpe d'Huez voor hun skivakantie. Chloé houdt op haar mobiel angstvallig het Franse nieuws in de gaten. Luister jongens: 'Hevige sneeuwval veroorzaakt verkeersinfarct in de Franse

en Zwitserse Alpen. Iedereen in deze gebieden wordt gevraagd niet de weg op te gaan.'

Even is het stil in de auto, totdat de impact van het bericht doordringt. Dit kan nog wel eens een lange nacht worden. De stilte wordt doorbroken door het trillen van Matteo's mobiel. Het is een bericht van de Rijksvoorlichtingsdienst: *'Neem snel contact op'*. Verdorie, hier zit hij nu echt niet op te wachten.

Het is inmiddels donker, het verkeer staat muurvast. De drie zijn verkrampt van de kou.

'Of we blijven wachten, of we parkeren de auto aan de kant van de weg en lopen de laatste vier kilometer en gaan morgen de auto ophalen,' zegt Matteo.

'We hebben weinig keus als we ons lot in eigen handen willen houden,' reageert Chloé.

Matteo zet de verwarming aan om zich nog één keer op te warmen voordat ze aan hun tocht door de sneeuwstorm beginnen. Stap voor stap schuifelen ze langs de stoet van half ingesneeuwde auto's. De wind blaast de sneeuw tegen hun gezichten die na een kwartier als ijs aanvoelen. Na drie uur ziet Matteo als eerste de contouren van chalets. Opgelucht slaakt hij een oerkreet. Verkleumd tot op het bot arriveren de drie in het appartement.

Na een warme douche genieten ze van een simpele pastamaaltijd. Met een schuin oog kijkt Matteo naar zijn mobiel die oplicht. Verschrikt springt hij van tafel op als hij de tweet van de nieuwe Nederlandse minister-president ziet:

@MinisterPresidentNL 

Nederland bereidt zich voor om zich terug te trekken uit de klimaatkkoorden, zoals door de NNV beloofd aan het volk.
#Klimaatfictie #PowertothePeople

Vol ongeloof staart hij naar zijn scherm. Dit gaat zijn verbeelding te boven, hoe ondiplomatiek en stom. De reputatie die Nederland in decennia zorgvuldig heeft opgebouwd, wordt op het spel gezet. De reputatie waar hij zo trots op is en veelvuldig gebruik van maakt in handelsmissies. Dit kan er vandaag ook nog wel bij.

De volgende ochtend zitten Tom, Chloé en Matteo met stralend weer aan een laat ontbijt. Matteo en Tom kijken uit het raam naar de pistes met maagdelijke bergen sneeuw. Matteo voelt Toms enthousiasme en ongeduld om de piste op te gaan.

‘Ga jij maar met Chloé skiën. Ik ga de Tesla halen. En ik moet ook nog even de persvoorlichter van de minister-president bellen over die tweet van gisteren.’

Het zit Matteo echt dwars. Hij heeft nog niet eens de kans gekregen om zijn visie op de gevolgen van het klimaat en de noodzakelijke waterbeschermingsprogramma’s aan de minister-president toe te lichten. Als dat maar niet het standaard protocol wordt. De vooringenomenheid en de populaire recht voor zijn raap communicatie van de minister-president jaagt hem schrik aan.

Er zijn duizenden reacties op de tweet. Hij beweegt het scherm naar beneden om de reacties na te lopen, maar het is onmogelijk om ze zo allemaal te bekijken. Een algoritme bepaalt wat hij te zien krijgt. Zouden overheden ook actief

meedoen aan het creëren van anonieme reacties en daarmee het sturen van de opinie?

Matteo krijgt allerlei verontrustende reacties van zijn internationale contacten die vragen wat er aan de hand is in Nederland. Hij moet het vertrouwen van de minister-president zien te winnen om deze schadelijke berichten te stoppen.

Op 3300 meter hoogte schittert de Pic Blanc, de hoogste top in l'Alpe d'Huez, in de zon.

'Wees voorzichtig Tom met die nieuwe sneeuw,' roept Chloé hem na. Ze positioneert zich onderaan de helling om opnames van hem te maken. Ze ziet via haar scherm een zwart stipje met hoge snelheid slingerend afdalen. Dat moet Tom zijn op zijn snowboard. Door de camera ziet ze hem om een grote rotspartij laveren en dan door de lucht vliegen. Hij zal wel een van zijn fameuze sprongen hebben gemaakt.

Chloé tuurt door de zoeker, maar ze ziet Tom nergens meer tevoorschijn komen. Dan hoort zij wat gerommel boven zich en ziet een sneeuwmassa naar beneden schuiven. Instinctief gilt ze. De sneeuwmassa komt als een bulldozer naar beneden. En dan wordt alles zwart voor haar ogen.

Nawoord

In mijn dertiger jaren ben ik door mijn broer op sleeptouw genomen om geestelijk gehandicapte mensen een leuke middag te verzorgen. Maar hoe doe je zoiets? Ingestudeerde grappen werken voor dit publiek niet. En om een glimlach te verdienen moet je de juiste prikkeling weten te brengen, en die is voor ieder gehandicapt persoon anders.

Mijn broer, amateur clown, wist het antwoord: improvisatie. Samen oefenen in het improvisatie-theater. Drie woorden aangegeven door het publiek, dertig seconden bedenktijd, en met onbekenden een toneelstukje opvoeren. Doodeng om te doen en toch bijna altijd hilarisch.

En bij geestelijk gehandicapten? Met hoge energie erin gaan. Proberen, falen, de prikkel veranderen, proberen, net zo lang tot je een glimlach kreeg. Een bijzonder leerzaam moment in mijn leven.

Deze ervaring heeft me op het podium een volstrekt ander presentator gemaakt. Geen angst meer voor falen, maar energie en enthousiasme creëren door het publiek uit te dagen, te inspireren en de dialoog aan te gaan.

Wil je een groep medewerkers, klanten, studenten of scholieren inspireren op thema's uit dit boek, stuur me dan een bericht via LinkedIn (www.linkedin.com/in/guidodubbeld) of mail onderwater2.0@oxynobel.nl.